

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 35Snr/1/2021
Identifikačné číslo spisu: 9021200008
Dátum vydania rozhodnutia: 22. marca 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Martinčeková
Funkcia: predsedníčka senátu, sudkyňa spravodajkyňa
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:9021200008.5

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Martinčekovej a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej, JUDr. Violy Takáčovej, PhD., JUDr. Michala Matulníka, PhD. a Mgr. Kristíny Babiakovej, v právnej veci žalobcu: T. Š. B., M. X.X.XXXX, Q. Q. Č.. XXXX/XX, Q., právne zastúpený JUDr. Pavlom Gráčikom, advokátom so sídlom Farská č. 40, Nitra, proti žalovanému: Výbor Národnej rady Slovenskej republiky na preskúmanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo spisu CRD-2201-3/2020-VPRNDU zo dňa 3.12.2020, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky žalobu z a m i e t a.
- II. Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I. Konanie na správnych orgánoch

1. Národný bezpečnostný úrad (ďalej NBÚ) ako prvostupňový správny orgán rozhodnutím číslo: SP-PB-4283-41/2019-Ž-5512 zo dňa 9.9.2020 podľa § 26 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon č. 215/2004 Z. z.“) vo veci vykonania bezpečnostnej previerky III. stupňa pre stupeň utajenia Tajné navrhovanej osoby: T. Š. B.Č. rozhodol tak, že podľa § 10 ods. 1 písm. g) v spojení s § 14 ods. 1 a ods. 2 písm. c) bod 6 zákona č. 215/2004 Z. z. navrhovanú osobu nemožno považovať za bezpečnostne spoľahlivú osobu preto, že u nej bolo zistené bezpečnostné riziko, lebo preukázala svojím konaním a vyjadrením nečestnosť, nedôveryhodnosť vo vzťahu k ochrane utajovaných skutočností. Podľa § 26 ods. 2 cit. zákona vydaním tohto rozhodnutia úrad ukončuje bezpečnostnú previerku navrhovanej osoby pre stupeň utajenia Tajné. V odôvodnení uviedol, že na základe súhlasu navrhovanej osoby s oprávnením oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami a s vykonaním bezpečnostnej previerky vykonal úrad bezpečnostnú previerku III. stupňa pre stupeň utajenia Tajné. Poukázal na utajovaný listinný dôkaz zo dňa 21.2.2020, ktorý pôvodca označil, ako utajovanú skutočnosť stupňa utajenia Vyhradené, a preto navrhovanú osobu nie je možné považovať za oprávnenú osobu podľa § 2 písm. f) cit. zákona a nie je

možné konkrétny obsah utajovanej informácie v tomto rozhodnutí uvádzať. Následne, vzhľadom na tento dôkaz, úrad vykonal dňa 21.5.2020 s navrhovanou osobou bezpečnostný pohovor, z ktorého bol vyhotovený písomný záznam. Položené otázky a vyjadrenia navrhovanej osoby sú autenticky zaznamenané v zázname, úrad v rozhodnutí uviedol len tú časť zo záznamu, ktorá súvisí s dôvodmi vydania rozhodnutia. Z dôvodu, že vyjadrenia navrhovanej osoby počas bezpečnostného pohovoru boli v rozpore so zistenými skutočnosťami, navrhovaná osoba absolvovala psychofyziologické overenie pravdivosti dňa 7.7.2020. Pred jeho vykonaním bola opätovne poučená o dôvodoch vykonania tohto procesného úkonu, jeho priebehu a o tom ako sa má počas jeho vykonávania správať. Zo záverečnej správy vyplýva, že dôvodom testovania subjektu bolo zistiť, či subjekt ako príslušník PZ prijal úplatok po roku 2013. V priebehu predtestového rozhovoru navrhovaná osoba uviedla, že nikdy nezobrala žiadny úplatok. Testovanie pravdivosti bolo vykonané za použitia systému počítačového polygrafu Lafayette verzia LX5000. Na otázky: Prijali ste úplatok, ako príslušník PZ po roku 2013? a Prijali ste úplatok, ako príslušník PZ po roku 2013 aspoň raz?, navrhovaná osoba odpovedala dvakrát Nie. Po celkovej analýze grafov navrhovanej osoby bolo zistené, že obsahujú významné telesné odozvy na vyššie uvedené testové otázky, ktoré sú interpretované ako klamstvo. Na základe toho záver polygrafického špecialistu je, že subjekt nebol pravdivý pri odpovediach na vyššie uvedené otázky. Na podklade zhromaždených a v rozhodnutí označených listinných dôkazov považoval úrad za preukázané a pre posúdenie predpokladu bezpečnostnej spoľahlivosti navrhovanej osoby vo vzťahu k zisteniu, že u navrhovanej osoby bolo zistené bezpečnostné riziko ust. v § 14 ods. 2 písm. c) bod 6 cit. zákona, za podstatné skutočnosti uvedené v utajovanom listinnom dôkaze č. p. : SP-PB-4283-28/2019-Ž-5512/V z 21.2.2020 a to v prílohe č. 2 na str. 2 ods. 3 a 5, str. 3 ods. 12 a str. 4 ods. 1, 2 a 3 bod a/ a ods. 6. Úrad ich hodnotí, ako materiálne pre preukázanie označeného bezpečnostného rizika. Aj keď sa navrhovaná osoba v priebehu bezpečnostného pohovoru vyjadrovala, že nikdy neprijala úplatok, dary ani iné nenáležité výhody, úrad v tejto súvislosti poukázal na priebeh a výsledok psychofyziologického overenia pravdivosti zo dňa 7.7.2020. Výsledkom tohto preverovania bol záver, že subjekt nebol pravdivý. Výsledkom tohto overenia pravdivosti je potrebné pri hodnotí bezpečnostnej spoľahlivosti navrhovanej osoby brať do úvahy. Testové otázky boli formulované tak, aby nimi bola overená pravdivosť vyjadrení navrhovanej osoby k zistením skutočnosťami, ktoré boli preukázkou na vydanie osvedčenia. Ani predmetné vyjadrenia navrhovanej osoby pri bezpečnostnom pohovore nie je možné s ohľadom na výsledok psychofyziologického overenia pravdivosti považovať za vierohodné a je ich potrebné pričítať v neprospech navrhovanej osoby.

2. Na základe odvolania žalobcu vo veci rozhodoval žalovaný, ktorý rozhodnutím číslo CRD-2201-3/2020-VPRNDU zo dňa 3.12.2020 (ďalej „preskúmané rozhodnutie“) jeho odvolanie zamietol a rozhodol, že žalobcu nemožno podľa § 10 ods. 1 písm. g) v spojení s § 14 ods. 1 a ods. 2 písm. c) bod 6 zákona č. 215/2004 Z. z. považovať za bezpečnostne spoľahlivú osobu preto, že u neho bolo zistené bezpečnostné riziko, lebo preukázal svojim konaním a vyjadrením nečestnosť, nedôveryhodnosť vo vzťahu k ochrane utajovaných skutočností. Poukázal na skutkový stav vyplývajúci z dôkazov, ktoré zadovážil prvostupňový správny orgán (najmä utajovaný listinný dôkaz z 21.2.2020 v stupni utajenia Vyhradené, záznam z bezpečnostného pohovoru zo dňa 21.5.2020, záverečnú správu zo psychofyziologického overenia pravdivosti zo dňa 7.7.2020). K výkladu pojmu „bezpečnostné riziko“ uviedol, že podľa konštantnej judikatúry najvyššieho súdu pod pojmom bezpečnostné riziko je potrebné rozumieť samotné podozrenie z existencie bezpečnostných rizík. Žalovaný sa stotožnil s hodnotiacimi závermi prvostupňového orgánu, že skutočnosti identifikované v utajovanom listinnom dôkaze z 21.2.2020, konkrétne v prílohe č. 2 na str. 2 ods. 3 a 5, str. 3 ods. 12 a str. 4 ods. 1, 2 a 3 bod a/ a ods. 6, je potrebné podľa § 14 ods. 2 písm. c) bod 6 cit. zákona hodnotiť, ako materiálne pre preukázanie bezpečnostného rizika. Zásadný význam majú aj ďalšie skutočnosti a to výsledok psychofyziologického overenia pravdivosti zo dňa 7.7.2020, keď odpovede na testové otázky boli interpretované, ako klamstvo. Potom aj vyjadrenie žalobcu pri bezpečnostnom pohovore (predovšetkým odpovede na otázky č. 11 až 17) nie je možné považovať za vierohodné, čo treba pripočítať v jeho neprospech. K odvolacím námietkam uviedol, že nie je dôvodná námietka, že by sa v deň 7.7.2020 malo okamžite začať psychofyziologické overenie pravdivosti, pretože v úvode s ním bol vykonaný predtestový rozhovor. K námietkam, že bol počas celého vyšetrenia psychicky rozhodný, pretože pracovník NBÚ ho vyzval, aby si zložil rúško z tváre a taktiež požil lieky,

žalovaný uviedol, že psychofyziologické overenie pravdivosti vykonal polygrafický špecialista NBÚ, ktorý má na túto činnosť potrebnú kvalifikáciu a certifikát, za použitia certifikovaného technologického zariadenia a testovacích metód medzinárodne štandardizovaných a používaných, pričom výsledok polygrafického špecialistu bol skontrolovaný ďalším polygrafickým špecialistom. Podľa polygrafického špecialistu NBÚ požívané lieky vplyvajú na vzhľad kriviek fyziologických kanálov monitorovaných počas psychofyziologického overenia pravdivosti, ale nemajú žiadny vplyv na výskyt sledovaných signifikantných telesných odozív na položené testové otázky, prostredníctvom ktorých sa stanovuje samotný výsledok. Bez právnej relevancie vyhodnotil námietku, že polygraf je pochybný prístroj a jeho spoľahlivosť nepotvrdil žiadny seriózny výskum. Konštatoval, že právna povaha týchto informácií je špecifická a nie je totožná s právnou povahou dôkazov uplatňovaných v inom konaní. V danom prípade boli splnené zákonom č. 215/2004 Z. z. stanovené formálne podmienky pre vykonanie psychofyziologického overenia pravdivosti podľa § 25 ods. 4, keďže existoval spor medzi vyjadreniami žalobcu pri bezpečnostnom pohovore a skutočnosťami zistenými pri bezpečnostnej previerke. Boli splnené aj obsahové podmienky, nakoľko z formulácie testových otázok je zrejmé, že predmetom overenia pravdivosti bolo zistenie postoja ku konkrétnym zisteným skutočnostiam, ktoré odporovali vyjadreniam menovaného uvedeným v bezpečnostnom pohovore a tvorili prekážku na vydanie osvedčenia.

II.

Správna žaloba

3. Proti preskúmanému rozhodnutiu podal správnu žalobu žalobca. Namieta spôsob realizácie psychofyziologického overenia pravdivosti dňa 7.7.2020. Bezpečnostný pohovor, pri ktorom sa mohli vysvetliť dodatočné rozpory a pochybnosti, sa vôbec nekonal, ale okamžite sa začalo vyšetrenie psychofyziologického overenia pravdivosti. Pracovník NBÚ nepovažoval za relevantnú skutočnosť, že mu oznámil, že dlhodobo a pravidelne užíva lieky, ktoré naposledy užil v poludňajších hodinách predchádzajúceho dňa. Pred začatím vyšetrenia ho tento pracovník vyzval, aby si zložil rúško chrániace horné dýchacie cesty, lebo inak nemôže vykonať predmetné vyšetrenie. Pracovník NBÚ úmyselne porušil opatrenie Úradu verejného zdravotníctva SR pri ohrození verejného zdravia, nepriamo ho donútil vykonať vyšetrenie v rozpore s uvedeným opatrením. Z toho dôvodu bol počas celého vyšetrenia psychicky rozhodnutý z tejto udalosti. Toto mohlo značne skresliť výsledky vyšetrenia. K dlhodobému užívaniu liekov doplnil, že pri kombinácii týchto liekov s vedľajšími účinkami uvedenými v písomnej informácii pre používateľa lieku je prakticky nemožné objektívne posúdiť výsledky psychofyziologického overenia pravdivosti, nakoľko počítačový polygraf vyhodnocuje najmä reakcie dýchania v oblasti hrudníka, brušného dýchania, elektrodermálnej aktivity a tepovej frekvencie. Pracovník NBÚ správne nezhodnotil, či spĺňa fyzické a psychologické predpoklady na účely tohto overenia. Taktiež namieta dôveryhodnosť samotného použitia polygrafu. Zo znenia odbornej literatúry vyplýva, že výsledky polygrafu určujúce pravdivosť vyšetrovanej osoby nemôžu byť konkluzívnym dôkazom, tak ako v tomto prípade. Poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sž/4/2016, podľa ktorého vyňatie rozhodovania pri bezpečnostných previerkach z aplikácie Správneho poriadku prostredníctvom § 81 ods. 1 zákona o ochrane utajovaných skutočností a ich špecifiká neznamenujú, že na toto osobitné správne konanie sa Správny poriadok vôbec nevzťahuje. Preto bolo povinnosťou NBÚ zistiť skutočný stav v zmysle zásady materiálnej pravdy, vo veci si zadovážiť všetky relevantné dôkazy pre vydanie rozhodnutia a tieto vyhodnotiť v súlade s § 34 ods. 5 Správneho poriadku. Žalovaný pochybné tvrdenie o spoľahlivosti polygrafického vyšetrenia neodstránil, v pochybnostiach nenariadil doplnenie dokazovania a bez bližšieho odôvodnenia a úvahy sa priklonil len k dôkazu svedčiacemu v neprospech žalobcu. NBÚ okrem výsledku polygrafu (prípadne výsledkov polygrafov z roku 2012 a 2019) nedisponuje žiadnymi inými dôkazmi, ktoré by tieto skutočnosti podporovali. Výsledky polygrafu boli značne ovplyvnené a tak nemôžu byť relevantným ukazovateľom pri rozhodovaní o vydaní, alebo nevydaní osvedčenia bezpečnostnej previerky III. stupňa pre stupeň utajenia Tajné. Žalovaný nebral do úvahy tvrdenia, ktoré k veci uviedol žalobca, keď tieto boli vo vzťahu k spochybneniu jediného dôkazu svedčiaceho proti nemu rozumne relevantné. Nakoniec namieta, že žalovaný v preskúmanom rozhodnutí neanalyzuje jeho vyjadrenia, a preto nemožno očakávať, že z nich aj objektívne vychádzal. Žiadal, aby súd zrušil rozhodnutie žalovaného a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie.

4. Uznesením č. k. 35Snr/1/2021-29 zo dňa 31.5.2021 Najvyšší súd SR konanie zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku za žalobu. Na základe sťažnosti predseda senátu Najvyššieho súdu SR uznesením č. k. 35Snr/1/2021-38 zo dňa 1.7.2021 uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku zrušil.

5. Uznesením č. k. 35Snr/1/2021-43 zo dňa 26.1.2022 Najvyšší správny súd SR konanie prerušil do rozhodnutia Ústavného súdu SR v konaní vedenom pod evidenčným číslom spisu Rvp 2383/2021. Uznesením č. k. 35Snr/1/2021-47 zo dňa 13.10.2022 rozhodol o pokračovaní v konaní z dôvodu, že ústavným zákonom č. 168/2022 Z. z. bol čl. 4 ústavného zákona č. 254/2006 Z. z. novelizovaný tak, že na preskúmanie rozhodnutia žalovaného je príslušný tunajší súd.

III.

Vyjadrenie žalovaného

6. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 23.11.2022. Poukázal na splnenie základných podmienok pri vykonaní bezpečnostného pohovoru zo dňa 21.5.2020. Pri overení pravdivosti podľa § 25 ods. 4 zákona č. 215/2004 Z. z. boli splnené všetky zákonné požiadavky. Toto overenie pravdivosti vykonal polygrafický špecialista NBÚ, ktorý je garantom profesionálne a odborne vykonaného overenia pravdivosti, nakoľko má na túto činnosť potrebnú kvalifikáciu a certifikát, pričom výsledok polygrafického špecialistu bol skontrolovaný ďalším polygrafickým špecialistom NBÚ, ktorý má taktiež na túto činnosť potrebnú kvalifikáciu a certifikát. Žalobca potvrdil podpisom, že sa cíti fyzicky a psychicky v poriadku, nie je pod vplyvom alkoholu ani iných omamných a psychotropných látok a užil lieky XARELTO a NOLPAZA. Podľa polygrafického špecialistu tieto lieky vplyvajú na vzhľad kriviek fyziologických kanálov monitorovaných počas overenia pravdivosti, ale nemajú žiadny vplyv na výskyt sledovaných významných telesných odoziev položenej testovej otázky. Za nedôvodnú považoval aj námietku spochybňovania tohto dôkazu, ako dôkazného prostriedku v konaní NBÚ o bezpečnostnej previerke. Právna povaha týchto dôkazov je špecifická a nie je totožná s právnou povahou dôkazov uplatňovaných, napr. v trestnom konaní. Ďalej uviedol, že výsledok psychofyziologického overenia pravdivosti nebol jediným a rozhodujúcim dôkazom, ale materiálny význam mali aj konkrétne skutočnosti identifikované v utajovanom listinnom dôkaze z 21.2.2020 a v zázname z bezpečnostného pohovoru. K námietke, že žalovaný v preskúmanom rozhodnutí nezohľadnil skutočnosti uvádzané v odvolaní, najmä že počas celej osemnásťročnej služby v policajnom zbore žalobca neurobil nič, čo by ohrozilo ochranu utajovaných skutočností, alebo bezpečnostné záujmy SR, konštatoval, že sa zaoberal všetkými námietkami uvedenými v odvolaní a konkrétne aj touto námietkou. Žiadal žalobu zamietnuť.

IV.

Právne východiská

7. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“), ako súd vecne príslušný podľa § 11 písm. a) SSP v zložení podľa § 21 písm. b) SSP v spojení s čl. 5 ústavného zákona č. 254/2006 Z. z. o zriadení a činnosti Výboru Národnej rady Slovenskej republiky na preskúmanie rozhodnutí Národného bezpečnostného úradu, preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a viazaný žalobnými bodmi (§ 134 ods. 1 SSP) dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Rozhodol na nariadenom pojednávaní podľa § 107 ods. 1 písm. a) SSP.

8. Podľa čl. 35 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), zákon môže ustanoviť podmienky a obmedzenia výkonu určitých povolaní, alebo činností.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach, alebo záväzkoch, alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Zákon č. 215/2004 Z. z. upravuje podmienky na ochranu utajovaných skutočností, práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri tejto ochrane, pôsobnosť NBÚ a pôsobnosť ďalších štátnych orgánov vo vzťahu k utajovaným skutočnostiam a zodpovednosť za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 10 ods. 1 písm. g) zákona č. 215/2004 Z. z. v znení účinnom ku dňu 22.12.2020 (právoplatnosť preskúmaného rozhodnutia), oprávnenie na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami pre stupne utajenia Prísne tajné, Tajné, Dôverné alebo Vyhradené môže vzniknúť, ak tento zákon neustanovuje inak, iba navrhovanej osobe, ktorá je bezpečnostne spoľahlivá.

Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 215/2004 Z. z., za bezpečnostne spoľahlivú osobu sa nepovažuje ten, kto uviedol nepravdivé údaje v osobnom dotazníku, v bezpečnostnom dotazníku alebo pri bezpečnostnom pohovore, kto bol pracovne zaradený a aktívne vykonával činnosť v ustanovených štruktúrach bývalej Štátnej bezpečnosti podľa prílohy č. 1, alebo bývalej spravodajskej správy Generálneho štábu Československej ľudovej armády do 31. decembra 1989 s výnimkou osoby, ktorá vykonávala v týchto štruktúrach len obslužné, alebo len zabezpečovacie činnosti, alebo vedome spolupracoval s týmito štruktúrami, alebo u koho bolo zistené bezpečnostné riziko.

Podľa § 14 ods. 2 písm. c) bod 6 cit. zákona za bezpečnostné riziko sa považuje zistenie, že osoba preukázala svojim konaním, alebo vyjadrením nečestnosť, nedôveryhodnosť vo vzťahu k ochrane utajovaných skutočností.

Podľa § 25 ods. 3 cit. zákona súčasťou bezpečnostného pohovoru môže byť aj psychofyziologické overenie pravdivosti, ktoré možno uskutočniť, iba ak navrhovaná osoba o to požiada. O takej možnosti musí byť navrhovaná osoba poučená.

Podľa § 25 ods. 4 cit. zákona psychofyziologické overenie pravdivosti sa uskutoční vždy, ak sú vyjadrenia navrhovanej osoby v priebehu bezpečnostného pohovoru v rozpore so zistenými skutočnosťami, ktoré by mohli byť prekážkou na vydanie osvedčenia, alebo dôvodom na zrušenie platnosti osvedčenia.

Podľa § 26 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z., ak úrad bezpečnostnou previerkou zistí, že navrhovaná osoba nespĺňa predpoklady na vznik oprávnenia podľa § 10 ods. 1, vydá o tom rozhodnutie.

9. Účelom bezpečnostnej previerky je zistenie, či navrhovaná osoba spĺňa zákonné predpoklady na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami v zmysle zákona č. 215/2004 Z. z., a preto v rámci vykonávania bezpečnostnej previerky sa zisťuje jej bezpečnostná spoľahlivosť. Zákonodarca v právnej úprave v citovaných právnych normách výslovne ustanovuje, čo je podkladom na vykonanie bezpečnostnej previerky a postup úradu vykonávajúceho túto previerku. Z uvedenej právnej úpravy síce priamo nevyplýva, že by zákonodarca prejavil svoju vôľu vyjadrenú v právnej norme § 81 zákona aplikovať pre konanie o vykonanie bezpečnostnej previerky ustanovenia o správnom konaní, avšak touto právnou skutočnosťou sa zaoberal Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. PL. ÚS 6/04, keď konštatoval, že § 81 ods. 1 zákona nemá za následok to, že by spôsob konania (jeho rozhodujúce časti) úradu pri vykonávaní bezpečnostných previerok nebol náležite ustanovený zákonom. Spôsob jeho konania ustanovuje všeobecne Správny poriadok (vrátane základných pravidiel konania uvedených v § 3) a osobitný zákon najmä v časti o vykonávaní bezpečnostných previerok (stupne previerok, ich priebeh, podkladové materiály, bezpečnostný pohovor a pod.). Na rozhodovanie, ktoré je iba časťou, resp. určitým úsekom konania, sa vzhľadom na špecifickosť bezpečnostných previerok vzťahuje osobitná úprava zákona (§ 26 a nasl.).

10. Ústavný súd vo vyššie uvedenom náleze ďalej uvádza: „Podstata ochrany utajovaných skutočností spočíva v prijatí preventívnych opatrení, ktoré majú vytvoriť podmienky o. i. na personálnu a priemyselnú bezpečnosť (§ 6 ods. 1, 4 a 8 zákona). Naplnenie účelu zákona sa dosahuje predovšetkým opatreniami a prostriedkami, ktoré majú preventívny charakter, lebo ich cieľom je predísť ohrozeniu alebo poškodeniu bezpečnostných záujmov Slovenskej republiky neoprávnenou manipuláciou s utajovanými skutočnosťami. Tento preventívny charakter je obsiahnutý aj v špecifikácii predpokladov, ktoré musí spĺňať osoba na vznik oprávnenia (§ 10 ods. 1 zákona) a podnikateľ na vydanie potvrdenia (§ 46 zákona), a to predovšetkým pokiaľ ide o inštitúty bezúhonnosti, správania a bezpečnostnej spoľahlivosti. Najmä zákonné vymedzenie podmienky bezpečnostnej spoľahlivosti musí poskytovať priestor pre uváženie príslušného orgánu (či už v "prvom stupni" - úrad, SIS, VS a PZ alebo najvyšší súd) pri vyhodnotení bezpečnostnou previerkou získaných podkladov z hľadiska existencie bezpečnostného rizika u preverovanej osoby alebo podnikateľa. Priestor poskytnutý pre úvahu musí zohľadniť variabilitu a mnohorakosť vplyvov, ktoré môžu predstavovať bezpečnostné riziko v osobných, pracovných, obchodných, profesionálnych či spoločenských vzťahoch osôb, ktoré sa môžu (resp. by mali) oboznamovať s utajovanými skutočnosťami.“

11. Z právnych názorov prezentovaných v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. PL. ÚS 6/04-67 zo dňa 19. 10. 2005 najvyšší správny súd ďalej cituje: „Prístup k utajovaným skutočnostiam nie je nárokom, ktorý patrí všetkým okrem tých, ktorí sú z neho z toho či onoho dôvodu vylúčení, ale je naopak výnimkou udelenou len niektorým. Zákon (č. 215/2004 Z.z., pozn. najvyššieho správneho súdu) vymedzuje okruh osôb, na ktoré sa táto výnimka môže vzťahovať. Skutočnosť, že napríklad v § 35 ho vymedzuje pozitívnou enumeráciou a v § 14 ods. 1 a ods. 2 písm. c) negatívnou enumeráciou, neznamena popretie podstaty, ktorou je priznanie privilegia vybraným osobám. Priznanie takýchto privilegií sa samozrejme musí opierať o rozumný dôvod verejného záujmu a nesmie vykazovať známky svojvôle.“

12. Zákon č. 215/2004 Z. z. teda v ustanovení § 14 negatívnym spôsobom definuje bezpečnostnú spoľahlivosť navrhovanej osoby ako základný predpoklad pre vznik oprávnenia na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami tak, že za bezpečnostne spoľahlivú osobu sa nepovažuje ten, kto uviedol nepravdivé údaje v osobnom dotazníku, v bezpečnostnom dotazníku, alebo pri bezpečnostnom pohovore, kto bol pracovne zaradený a aktívne vykonával činnosť v ustanovených štruktúrach bývalej Štátnej bezpečnosti podľa prílohy č. 1, alebo bývalej spravodajskej správy Generálneho štábu Československej ľudovej armády do 31. decembra 1989 s výnimkou osoby, ktorá vykonávala v týchto štruktúrach len obslužné, alebo len zabezpečovacie činnosti, alebo vedome spolupracoval s týmito štruktúrami, alebo u koho bolo zistené bezpečnostné riziko. Čo je bezpečnostné riziko stanovuje odsek 2 tohto ustanovenia taxatívne; okrem iného je to aj zistenie, že osoba preukázala svojim konaním, alebo vyjadrením nečestnosť, nedôveryhodnosť vo vzťahu k ochrane utajovaných skutočností (písm. c) bod 6). Bezpečnostná previerka má preventívny charakter a jej cieľom je eliminácia rizík neoprávnenej manipulácie s utajovanými skutočnosťami.

V.

Záver najvyššieho správneho súdu

13. V prejednávanom prípade bolo predmetom súdneho prieskumu rozhodnutie žalovaného, ktorým zamietol odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu NBÚ, ktorý rozhodol, že žalobcu nemožno podľa § 10 ods. 1 písm. g) v spojení s § 14 ods. 1 a ods. 2 písm. c) bod 6 zákona č. 215/2004 Z. z. považovať za bezpečnostne spoľahlivú osobu preto, že u nej bolo zistené bezpečnostné riziko, lebo preukázala svojim konaním a vyjadrením nečestnosť, nedôveryhodnosť vo vzťahu k ochrane utajovaných skutočností. Z uvedeného dôvodu ukončil bezpečnostnú previerku žalobcu pre stupeň utajenia Tajné vydaním rozhodnutia podľa § 26 ods. 2 cit. zákona. Toto rozhodnutie žalobca napadol správnu žalobou. Najvyšší správny súd, viazaný žalobnými bodmi, tieto vyhodnotil, ako plne nedôvodné z nasledovných dôvodov:

14. Žalobca v správnej žalobe v prvom rade namietal nezákonnosť vykonania psychofyziologického overenia pravdivosti dňa 7.7.2020. Poukazoval na to, že dlhodobo a pravidelne užíva lieky

XARELTO a NOLPAZA, ktoré podľa neho prakticky vylučujú možnosť objektívne posúdiť výsledky psychofyziologického overenia pravdivravnosti. Taktiež namietal, že bol počas celého vyšetrenia psychicky „rozhodený“ z udalosti, keď pracovník NBÚ, ktorý vykonával overenie pravdivravnosti, ho pred začatím vyšetrenia vyzval na zloženie rúška, čím porušil opatrenie Úradu verejného zdravotníctva SR. Najvyšší správny súd SR tieto námietky vyhodnotil, ako nedôvodné.

15. K námietke užívania liekov XARELTO a NOLPAZA najvyšší správny súd uvádza, že o užívaní týchto liekov mal špecialista na vykonanie overenia pravdivravnosti prostredníctvom polygrafu vedomosť už pred začatím overenia, avšak nediagnostikoval u žalobcu relevantné dôvody, pre ktoré by overenie nebolo možné vykonať. K samotnému účinku týchto liekov na výsledok overenia pravdivravnosti sa polygrafický špecialista vyjadril v záverečnej správe z overenia tak, že tieto lieky síce vplývajú na vzhľad kriviek fyziologických kanálov monitorovaných počas psychofyziologického overenia pravdivravnosti, ale nemajú žiadny vplyv na výskyt sledovaných signifikantných telesných odoziev na položené testové otázky, prostredníctvom ktorých sa stanovuje samotný výsledok. Najvyšší správny súd nemá pochybnosti o tom, že psychofyziologické overenie pravdivravnosti je vykonávané polygrafickými špecialistami NBÚ, ktorí sú garantmi profesionálne a odborne vykonaného psychofyziologického overenia pravdivravnosti, pričom majú na túto činnosť potrebnú kvalifikáciu a certifikát. Samotný výsledok polygrafického vyšetrenia sa kontroluje ďalším takýmto špecialistom NBÚ. Takto bolo aj v prípade žalobcu. Vyjadrenie polygrafického špecialistu, že konkrétne lieky, ktoré užíval žalobca, nemali vplyv na výskyt sledovaných signifikantných telesných odoziev na položené testové otázky, ale len na vzhľad kriviek fyziologických kanálov, dostatočne objasňuje túto otázku z odborného hľadiska. Nemožno v tejto odbornej otázke dať za pravdu žalobcovi, ktorý bez akýchkoľvek odborných vedomostí, len s poukazom na písomnú informáciu pre používateľa lieku pribalenu k spotrebiteľskému baleniu lieku, uvádza ničím nepodložené závery, že pri kombinácii týchto liekov s uvedenými vedľajšími následkami je prakticky nemožné objektívne posúdiť výsledky psychofyziologického overenia pravdivravnosti.

16. Vo vzťahu k žalobcom tvrdenému rozrušeniu, ktoré mu mal spôsobiť pracovník NBÚ vykonávajúci overenie pravdivravnosti tým, že od neho požadoval, aby si zložil rúško, Najvyšší správny súd SR poukazuje na skutočnosť, že pred začatím samotného procesného úkonu žalobca svojim podpisom potvrdil, že sa cíti fyzicky a psychicky v poriadku, teda že je v takom psychickom a fyzickom stave, že je schopný bez ťažkostí absolvovať psychofyziologické overenie pravdivravnosti. Nič mu nebránilo v priebehu vykonávania tohto procesného úkonu poukázať na svoj zmenený psychický stav, ako aj na dôvody, ktoré k tomu viedli, priamo polygrafickému špecialistovi. To sa však nestalo a procesný úkon žalobca absolvoval až do konca. Z vyjadrenia polygrafického špecialistu tiež vyplýva, že žalobca nevykazoval žiadne výnimočné znaky, ktoré by mohli zapríčiniť abnormálny priebeh psychofyziologického overenia pravdivravnosti v polygrafických grafoch.

17. Žalobca v tejto súvislosti tiež namietal, že psychofyziologické overenie pravdivravnosti dňa 7.7.2020 bolo vykonané bezprostredne po jeho príchode, pričom bezpečnostný pohovor, na ktorom mohol vysvetliť dodatočné rozpory sa vôbec nekonal. Uvedené tvrdenie je v rozpore z administratívnym spisom. Bolo preukázané, že vykonaniu psychofyziologického overenia pravdivravnosti dňa 7.7.2020 predchádzalo vykonanie bezpečnostného pohovoru dňa 21.5.2020, pri ktorom boli splnené všetky formálne aj materiálne podmienky kladené na vykonanie tohto procesného úkonu, vrátane poučení. Po vykonaní bezpečnostného pohovoru zo dňa 21.5.2020 bol žalobca osobitne predvolaný na psychofyziologické overenie pravdivravnosti na deň 7.7.2020. Pred samotným psychofyziologickým overením pravdivravnosti dňa 7.7.2020 bol vykonaný predtestový rozhovor, v rámci ktorého bolo žalobcovi umožnené vysvetliť nové, alebo predtým zabudnuté informácie o predmete testu. V predtestovom rozhovore žalobca uviedol, že nikdy nezobral žiadny úplatok, ani fľašu alkoholu, alebo niečo podobné. Až následne bolo vykonané testovanie pravdivravnosti žalobcu polygrafickým špecialistom NBÚ.

18. Aj námietka zákonnosti použitia psychofyziologického overenia pravdivravnosti v konaní o bezpečnostnej previerke a námietka nedôveryhodnosti polygrafu, ako dôkazného prostriedku je v plnom rozsahu nedôvodná. Pokiaľ samotný zákon č. 215/2004 Z. z. v § 25 ods. 3, 4 výslovne počíta s

vykonaním takéhoto dôkazu a to, či už na žiadosť navrhovanej osoby (ods. 3) alebo ex offio (ods. 4), potom, ak sú splnené ďalšie zákonom stanovené kritériá, vykonanie takéhoto dôkazu nemôže byť v rozpore so zákonom. Naopak, NBÚ má nie možnosť, ale povinnosť výsledok psychofyziologického overenia pravdivosti považovať za relevantný a brať ho spolu s ostatnými skutkovými zisteniami do úvahy. Nie je dôvodný ani odkaz na nezákonnosť jeho využitia ako dôkazného prostriedku v trestnom konaní, pretože, ako správne poznamenal žalovaný vo vyjadrení k žalobe, v tu preskúmvanej veci ide o osobitné konanie podľa zákona č. 215/2004 Z. z. v spojitosti so zákonným obmedzením, či reguláciou prístupu osôb k utajovaným skutočnostiam a nerieši sa otázka viny a trestu. Neaplikujú sa ani základné zásady trestného konania, napr. zásada in dubio pro reo. Neadekvátne je tiež poukazovanie na názory, či výskumy vedcov a organizácii o tejto otázke, keďže sám zákon, ako bolo vyššie uvedené, použitie tohto dôkazného prostriedku priamo zakotvuje.

19. Čo sa týka žalobnej námietky, že preskúmvané rozhodnutie a prvostupňové rozhodnutie nevychádzali z riadne zisteného skutkového stavu veci a žalovaný pochybné tvrdenia o spoľahlivosti polygrafického vyšetrenia neodstránil, ani túto námietku nemohol najvyšší správny súd vyhodnotiť, ako dôvodnú. Prvostupňový správny orgán, ako aj žalovaný v preskúmvaných rozhodnutiach riadne špecifikovali dôkazy, z ktorých vychádzali pri zistení skutkového stavu veci. Nebol to len dôkaz - výsledok psychofyziologického overenia pravdivosti zo dňa 7.7.2020, ako sa mylne domnieva žalobca, ale aj ďalšie dôkazy a to konkrétne skutočnosti identifikované v utajovanom listinnom dôkaze zo dňa 21.2.2020 a v zázname z bezpečnostného pohovoru zo dňa 21.5.2020.

20. Z utajenej časti spisu podľa názoru najvyššieho správneho súdu vyplýva, že zistenia, okrajovo popísané v rozhodnutí žalovaného, nie sú v rozpore s údajmi tam uvedenými. Závery o existencii bezpečnostného rizika tak majú dostatočnú oporu v spise. Najvyšší správny súd preto dospel k záveru, že skutkové zistenia, z ktorých žalovaný vychádzal, sú dostatočné pre záver, ktorý učinil, pričom na ich podporu bol akumulovaný dostatočný dôkazný materiál, ktorý je súčasťou správneho spisu. Žalovaný v rozhodnutí neuviedol konkrétny obsah utajovaných listinných dôkazov, čo riadne s poukazom na citáciu príslušných ustanovení zákona aj odôvodnil a to v rámci prípustných hraníc s cieľom, aby nepoprel zmysel ochrany utajovaných skutočností. Žalovaný s odkazom na označený utajovaný listinný dôkaz identifikoval prvky konania žalobcu, ktoré hodnotil ako materiálne pre preukázanie bezpečnostného rizika. Konfrontoval zistené skutočnosti s vyjadreniami žalobcu na bezpečnostnom pohovore zo dňa 21.5.2020 a zistil rozpor medzi zistenými skutočnosťami a tvrdeniami žalobcu. Na základe uvedeného nariadil podľa § 25 ods. 4 cit. zákona psychofyziologické overenie pravdivosti, ktoré sa podľa citovanej právnej úpravy uskutoční vždy, ak sú vyjadrenia navrhovanej osoby v priebehu bezpečnostného pohovoru v rozpore so zistenými skutočnosťami, ktoré by mohli byť prekážkou na vydanie osvedčenia, alebo dôvodov na zrušenie platnosti osvedčenia. Výsledky tohto overenia pravdivosti zo dňa 7.7.2020 ukázali, že subjekt odpovedal na položené otázky: Prijali ste úplatok, ako príslušník PZ po roku 2013 aspoň raz? a Prijali ste úplatok, ako príslušník PZ po roku 2013?, negatívne. Záver polygrafického špecialistu znel, že subjekt nebol pravdivý. Správne orgány teda vyhodnotili nielen tento jediný dôkaz, ale aj ostatné dôkazy v zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov: jednotlivo aj v ich vzájomnej súvislosti (§ 34 ods. 5 Správneho poriadku).

21. Na námietku, že žalovaný v pochybnostiach nenariadil doplnenie dokazovania, najvyšší správny súd musí konštatovať, že žalobca neponúkol žiaden relevantný argument, ako dôkaz, ani netvrdil, že by správne orgány nevykonali, alebo odmietli vykonať dôkazy, ktoré by navrhol žalobca vykonať. Nebol teda dôvod na doplnenie dokazovania.

22. Najvyšší správny súd SR tak nezistil žiadne porušenie zásad správneho konania zakotvených v § 3 Správneho poriadku ani zásad vyhodnotenia dôkazov v zmysle § 34 ods. 5 Správneho poriadku. Nedošlo k preferovaniu jediného dôkazu svedčiaceho v neprospech žalobcu, ako to namietal žalobca, ale k vyhodnoteniu všetkých zhromaždených dôkazov jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti. Pokiaľ boli v danom prípade zistené skutočnosti, ktoré nasvedčujú rizikovosti osoby žalobcu podľa § 14 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z., je v súlade so zákonom postup správnych orgánov, keď preventívne odopru takejto osobe prístup k utajovaným skutočnostiam, na ktorý nie je právny nárok.

23. Nakoniec žalobca namietal odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia, ktoré podľa neho neanalyzuje jeho vyjadrenia. Najvyšší správny súd SR sa ani s touto námietkou nestotožnil. Jedným z princípov, predstavujúcim súčasť práva na riadny proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je aj povinnosť správnych orgánov svoje rozhodnutia riadne odôvodniť. Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR (porov. rozhodnutia najvyššieho súdu publikované v rozhodnutia publikovaného v Zbierke pod č. R 33/2006, R 60/2000) vyplýva, že rozhodnutie správnych orgánov je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, ak nie je zrejmé, akými úvahami sa správny orgán riadil pri napĺňaní zásady voľného hodnotenia dôkazov, alebo utváranie záveru o skutkovom stave; z akého dôvodu nepovažoval za odôvodnenú právnu argumentáciu účastníka správneho konania; prečo považoval žalobné námietky za mylné, alebo vyvrátené, alebo prečo subsumoval skutkový stav pod zvolenú právnu normu. Ďalším dôvodom nepreskúmateľnosti rozhodnutia môže byť prípad, kedy odvolací správny orgán opomenul preskúmať niektorú zo včas uplatnených námietok.

24. Konanie o preskúmanie rozhodnutia o tom, že navrhovaná osoba nespĺňa predpoklady na vznik oprávnenia na obznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami, je špecifické v tom, že nemožno abstrahovať od bezpečnostných záujmov štátu. Je namieste, ak rozhodnutie správnych orgánov neobsahuje konkrétne utajované informácie pri dôslednom dodržaní procesného postupu stanoveného zákonom č. 215/2004 Z. z.

25. V prejednávanom prípade najvyšší správny súd takéto chyby napadnutého rozhodnutia nezistil. Žalovaný svoje rozhodnutie odôvodnil v rámci prípustných hraníc s cieľom, aby nepoprel zmysel ochrany utajovaných skutočností a jeho právne názory sú zrozumiteľné. Na základe odvolacích námietok žalobcu sa žalovaný dôkladne zaoberal všetkými aspektmi posudzovanej právnej otázky a zrozumiteľne vysvetlil, prečo boli v danej veci splnené podmienky pre vydanie rozhodnutia podľa § 26 ods. 2 zákona č. 215/2004 Z. z., prečo odvolanie žalobcu zamietol a prečo žalobcu nemožno považovať podľa § 10 ods. 1 písm. g) v spojení s § 14 ods. 1, ods. 2 písm. c) bod 6. zákona č. 215/2004 Z. z. za bezpečnostne spoľahlivú osobu. Samotné posúdenie odvolacích námietok sa nachádza v bode 3 odôvodnenia (str. 14 až 23 originálu založeného v administratívnom spise - formátovanie preskúmaného rozhodnutia, ktoré predložil žalobca, a ktoré tvorí súčasť súdneho spisu sa nezhoduje s formátovaním originálu tohto rozhodnutia založeného v administratívnom spise), kde žalovaný zaujíma podrobné stanovisko k odvolacím námietkam žalobcu, ktoré boli relevantné pre právne posúdenie veci. Nie je možné stotožniť sa s názorom žalobcu, že preskúmané rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené.

26. Nakoniec najvyšší správny súd vyhodnocuje podanie žalobcu, ktoré došlo súdu dňa 17.03.2023, a v ktorom uvádza, že pokiaľ má byť dôvodom pre nepovažovanie osoby za bezpečnostne spoľahlivú jej správanie, je nutné toto správanie, ako i jeho dôsledky hodnotiť v priamej príčinnej súvislosti s výkonom funkcie, v rámci ktorej sa dostáva táto osoba do kontaktu s utajovanými skutočnosťami, poukazujúc na rozsudok NSS SR sp. zn. 24Snr/1/2020 zo dňa 13.03.2023. Súd predovšetkým uvádza, že je viazaný žalobnými bodmi v zmysle § 134 ods. 1 SSP, pričom táto argumentácia nebola súčasťou žalobných bodov. Preto námietky žalobcu riešil v takom stave, v akom mu boli v žalobe nastolené.

27. Jednako však súd pre úplnosť uvádza, že žalobcom presadzované uplatňovanie tohto dôvodu bezpečnostného rizika (že nečestnosť, resp. nedôveryhodnosť musí byť preukázaná len vo vzťahu ku konkrétnym utajovaným skutočnostiam pri výkone funkcie, nie všeobecne) by v tomto kontexte zmarilo účel bezpečnostnej previerky. Táto má prioritne preventívny charakter (pozri bod 10. tohto rozsudku) a jej cieľom je čo najefektívnejšia eliminácia rizík neoprávnenej manipulácie s utajovanými skutočnosťami do budúcnosti. Samotné rizikové konanie navrhovanej osoby sa teda nemusí prejaviť len manipuláciou s konkrétnymi utajovanými skutočnosťami pri výkone jej funkcie, ale aj iným konaním. Nie je možné zamieňať si cieľ bezpečnostnej previerky a samotné konanie navrhovanej osoby, ktoré bolo vyhodnotenú, ako bezpečnostné riziko. Ak zákon v § 14 ods. 2 bod 6 písm. c) definuje, ako bezpečnostné riziko „zistenie, že osoba preukázala svojím konaním, alebo vyjadrením nečestnosť, nedôveryhodnosť vo vzťahu k ochrane utajovaných skutočností“, pri vymedzovaní rozsahu pojmu „ochrana utajovaných skutočností“ nemôže byť limitom a nevyhnutnou požiadavkou pre záver o

nepreukázaní podmienky bezpečnostnej spoľahlivosti v dôsledku určitého konania preukázanie priamej súvislosti takéhoto konania s konkrétnou utajovanou skutočnosťou. Súd má za to, že pri aplikácii tohto ustanovenia treba vzhľadom na účel zákona vykladať pojem „ochrana utajovaných skutočností“ nielen v nadväznosti na aktuálne existujúce (a reálne ohroziteľné) utajované skutočnosti, ale treba vyhodnocovať aj potenciálne riziko ohrozenia v budúcnosti vzniknutých utajovaných skutočností. Preto je potrebné kritérium nečestnosti a nedôveryhodnosti vyhodnocovať zo širšej perspektívy.

28. Najvyšší správny súd tiež poukazuje v tejto súvislosti na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, podľa ktorej je dôvodné podradenie konania navrhovaných osôb pod skutkovú podstatu § 14 ods. 2 písm. c) bod 6 zákona č. 215/2004 Z. z., pokiaľ sa v rozličných životných situáciách preukázalo, ako nečestné, či nedôveryhodné, a preto neposkytujúce dostatočnú garanciu zabezpečenia ochrany utajovaných skutočností. Napr. pod č. k. 2Snr/1/2017-104 takýmto konaním (bezpečnostným rizikom) bolo vyhodnotenú zistenie, že žalobkyňa v prehľade predchádzajúcich zamestnávateľov a pracovných pozícií neuviedla spoločnosť XY, neskôr doložila potvrdenie štatutárneho zástupcu spoločnosti, že v konkrétnom období v spoločnosti pracovala na základe ústne uzavretej zmluvy, táto skutočnosť bola v rozpore s tým, že spoločnosť žalobkyňu neuvádzala v žiadnom hlásení o vyúčtovaní dane ani nebola prihlásená na účely sociálneho ani zdravotného poistenia a zároveň bola v období 11.2.2002 - 2.2.2003 evidovaná na príslušnom ÚPSVR v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Najvyšší súd uviedol, že: „Námietka nezohľadnenia, s akým konkrétnym rozsahom utajovaných skutočností sa žalobkyňa pri výkone svojej funkcie oboznamuje a námietke nepreukázania, vo vzťahu ku ktorej konkrétnej zložke utajovaných skutočností žalobkyňa preukázala nečestnosť a nedôveryhodnosť sú rovnako nedôvodné, nakoľko ako vyplýva aj z rozhodnutí oboch správnych orgánov, (napr. str. 20 rozhodnutia žalovaného) kde je zdôraznený výklad pojmu bezpečnostné riziko a jeho použitie na dosiahnutia účelu zákona, ktorým je verejný záujem spočívajúci v bezpečnostných záujmoch štátu, pričom pod pojmom bezpečnostné riziko treba rozumieť samotné podozrenie z existencie bezpečnostných rizík.“. Tento rozsudok bo podrobený testu ústavnosti, pričom Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. I. ÚS 505/2019 ústavnú sťažnosť odmietol, ako zjavne neopodstatnenú.

29. Ďalej najvyšší správny súd poukazuje na rozsudok NS SR najvyššieho súdu sp. zn. 3Sž/45/2007 z 29. júla 2008: „Činnosť každej osoby, ktorá sa má oboznamovať s utajovanými skutočnosťami v zmysle zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností musí byť individuálne vyhodnotená a musia byť posúdené a identifikované tie skutočnosti z jej predchádzajúcej činnosti, ktoré sú hodnotené ako podstatné pre posúdenie osoby ako bezpečnostne nespoľahlivej.“

30. Najvyšší správny súd konštatuje, že v prípade žalobcu boli preukázané bezpečnostné riziká, spočívajúce v zistení, že na psychofyziologickom overení pravdivosti na otázky: Prijali ste úplatok, ako príslušník PZ po roku 2013? a Prijali ste úplatok, ako príslušník PZ po roku 2013 aspoň raz?, odpovedal dvakrát Nie, avšak po celkovej analýze grafov navrhovanej osoby bolo zistené, že išlo o klamstvo, s čím je v súlade aj utajovaný listinný dôkaz zo dňa 21.2.2020 a zároveň bola vyvrátená jeho pravdivosť na bezpečnostnom pohovore zo dňa 21.5.2020. Za preukázaného stavu aj najvyšší správny súd, v súlade s názorom žalovaného, dospel k záveru, že žalobca vo vzťahu k vymedzeniu bezpečnostného rizika v súčasnosti neposkytuje reálnu a dostatočnú garanciu, že zabezpečí ochranu utajovaných skutočností, ktoré by mu mali byť v budúcnosti prístupné v súvislosti so zastávanou funkciou v zamestnaní.

31. Na základe uvedeného, najvyšší správny súd vyhodnotil žalobcom uplatnené žalobné námietky za nespôsobilé spochybniť zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného a žalobu žalobcu, ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

32. O náhrade trov konania vo vzťahu k žalovanému bolo rozhodnuté podľa § 168 SSP a contrario. Žalovaný bol v konaní úspešný, a preto má právo na náhradu trov konania. Keďže však neboli splnené podmienky aplikácie § 168, súd mu náhradu nepriznal. Žalobca, ako neúspešný účastník nemá právo na náhradu trov konania (§ 167 ods. 1 SSP a contrario).

33. Tento rozsudok bo prijatý pomerom hlasov 4:1.

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.